

Digital innmelding av dødsfall – veiledning

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Legens meldeplikt.....	3
2.1	Krav om autentisering av lege.....	3
2.2	Kommuneoverlege og tingrett skal ikke motta kopi av dødsmelding.....	3
2.3	Dokumentasjon og arkivering	4
2.4	Melde på riktig person / rette feil	4
2.5	Varsle pårørende	4
2.6	Når avdøde skal ut av landet	4
3	Meldeplikt obdusent "Dersom avdøde skal obduseres"	5
4	Pårørendes rett til kopi	5
5	Hvis dødsårsak ikke er meldt inn.....	5
6	Hvis det er behov for mer informasjon om dødsårsak.....	5

1 Innledning

Dette er en veiledning til virksomheter som skal meldedødsfall og dødsårsak elektronisk. Veiledningen gir anbefalinger slik at virksomheten selv kan legge opp hensiktsmessige lokale rutiner og prosedyrer for elektronisk innmelding av dødsfall og dødsårsak. Dokumentet gir føringer på et overordnet nivå som tar hensyn til dagens lover og regler.

2 Legens meldeplikt

Etter helsepersonelloven § 36 skal leger melde om dødsfall som de blir kjent med i sin virksomhet. Opplysningene skal meldes til Folkeregisteret (melding om dødsfall) og til Dødsårsaksregisteret (melding om dødsårsak). Dette gjelder kun for avdøde med norsk identitet (fødselsnummer eller d-nummer). For personer uten norsk identitet, som utenlandske statsborgere, gjelder meldeplikten kun dødsårsak til Dødsårsaksregisteret. Den elektroniske meldeordningen vil ivareta at meldingene sendes på riktig måte.

Elektronisk melding om dødsfall medfører ingen endring i legens plikt til å varsle politiet ved unaturlig dødsfall. Lege som melder et dødsfall, skal uten opphold underrette politiet dersom det er mistanke om unaturlig dødsfall.

Melding til politiet om unaturlig dødsfall skal skje muntlig eller telefonisk så snart som mulig, skriftlig melding sendes i etterkant. Skriftlig melding er en signert utskrift av legeerklæringen om dødsårsak.

Meldeplikten går foran taushetsplikt som tidligere.

Det er kun leger som har myndighet til å stadfeste om en person er død. For å kunne fylle ut dødsmeldingen på forskriftsmessig måte, må legen selv syne liket. I dette ligger at legen ikke kan delegere oppgaven med å rapportere et dødsfall til annet helsepersonell.

Dersom det i en utprøving oppstår feil som gjør at lege ikke kan gjennomføre sin meldeplikt elektronisk, skal papirbaserte rutiner følges.

2.1 Krav om autentisering av lege

Det er kun leger med gyldig norsk autorisasjon/lisens og gyldig HPR-nummer som kan melde dødsfall. Sikkerhetskrav rundt innlogging er basert på at melding om dødsfall og dødsårsak er offisielle dokumenter med medisinske opplysninger som er underlagt taushetsplikt. Rutiner for pålogging avhenger av virksomhet.

2.2 Kommuneoverlege og tingrett skal ikke motta kopi av dødsmelding

Etablering av elektronisk melding av dødsfall og dødsårsak medfører at melding går direkte til Folkeregisteret og Dødsårsaksregisteret. Tingrett skal ikke lenger motta papirkopi av legeerklæringen, da de ikke lenger skal være formidler av opplysningene til Folkeregisteret. Tingretten kan få bekreftet dødsfallet ved å slå opp i Folkeregisteret.

Kommuneoverlegen skal heller ikke motta kopi av meldingen, da kommunelegens ansvar for kontroll av legeerklæringer er bortfalt. Denne oppgaven ivaretas av Folkehelseinstituttet, som er dataansvarlig for Dødsårsaksregisteret, se [Dødsårsaksregisterforskriftens § 2-6](#).

2.3 Dokumentasjon og arkivering

Helsepersonellet som sender melding om dødsfall etter helsepersonelloven § 36 har også dokumentasjonsplikt etter §§ 39 og 40. Plikten innebærer at helsepersonellet skal dokumentere relevante og nødvendige opplysninger om pasienten og helsehjelpen, samt de opplysninger som er nødvendige for å oppfylle meldeplikt eller opplysningsplikt fastsatt i lov.

Det er ikke et krav at legeerklæring om dødsfall skal ligge i journalen men legen kan velge å legge en kopi av erklæringen om dødsfall i journalen for å oppfylle hele eller deler av sin dokumentasjonsplikt.

Hvis en lege har valgt at legeerklæringen skal være en del av pasientjournalen gjelder de alminnelige reglene om behandling av opplysningene etter pasientjournalloven og helsepersonelloven. Virksomheten skal blant annet sørge for at opplysninger er tilgjengelig for helsepersonell når dette er nødvendig for å gi, administrere eller kvalitetssikre helsehjelpen til pasienten. Opplysningene kan dermed gjøres tilgjengelig for en annen lege i den grad opplysningene er relevante og nødvendige for denne legens arbeid.

2.4 Melde på riktig person / rette feil

Elektronisk melding om dødsfall og dødsårsak vil oppdatere Folkeregisteret og Dødsårsaksregisteret i nær sanntid. Melding om dødsfall og dødsårsak på feil person vil derfor få store konsekvenser for personen det gjelder. Annullering av meldingen om dødsfall må skje umiddelbart når en slik situasjon oppstår. Det er ikke nødvendig å annullere dødsårsak, da dette rettes opp via automatiske prosesser.

2.5 Varsle pårørende

Pårørende bør raskt informeres om dødsfallet. Elektronisk melding om dødsfall vil oppdatere Folkeregisteret umiddelbart og pårørende kan dermed risikere å få informasjonen på en uheldig måte via andre kanaler. Dette setter krav til virksomhetens rutiner for varsling av pårørende.

2.6 Når avdøde skal ut av landet

For personer uten fødselsnummer eller d-nummer vil det i de fleste tilfeller være nødvendig med en papirutskrift av legeerklæringen om dødsårsak. Denne må signeres av legen.

Avhengig av nasjonalitet og om liket skal føres ut av landet, vil pårørende og deres representanter, f.eks. begravellesbyrået, ha behov for en utskrift av legeerklæring om dødsårsak. Erklæringen er kun gyldig som offisielt dokument med legens signatur.

3 Meldeplikt obdusent "Dersom avdøde skal obduseres"

Det er ingen endring i rutiner knyttet til melding om obduksjon.

4 Pårørendes rett til kopi

Pårørende kan henvende seg til følgende instanser for å få en utskrift av melding om dødsårsak: Lege som skrev meldingen eller Folkehelseinstituttet som er ansvarlig for Dødsårsaksregisteret.

5 Hvis dødsårsak ikke er meldt inn

Folkehelseinstituttet kontrollerer mot Folkeregisteret at det er meldt dødsårsak på alle avdøde. Hvis årsak mangler sender Folkehelseinstituttet en purring til lege som har meldt dødsfallet.

6 Hvis det er behov for mer informasjon om dødsårsak

Folkehelseinstituttet tar kontakt med rapporterende lege for å få utfyllende dokumentasjon ved behov.

Ønsker du mer informasjon om utfylling eller har spørsmål om felles løsning for elektronisk rapportering av dødsfall og dødsårsak, kontakt seniorrådgiver ved Folkehelseinstituttet [Anne Gro Pedersen](#).